

winterschool 2018

ONDERNEMERSCHAP IN CULTUUR

Maandag 19 november

10u – 13u

Ondernemen in de cultuursector

Door: Maarten Quaghebeur

De eerste sessie van de week begint met een kenningsmakingsmoment waarna we elkaar wat beter kennen. We doen dit onder andere via een aantal kenmerken van de ondernemer. We gaan op zoek naar hoe we door ondernemend te zijn inhoudelijke en financiële waarde kunnen creëren.

Verder ontwikkelen we sessie attitudes en denkpatronen rond hoe we financieel, materieel en personeelsmatig de nodige middelen kunnen verzamelen om ons cultureel/artistisch project te realiseren. Hoe kan jij door ondernemend te zijn je organisatie stimuleren om bewust te ondernemen.

Maarten Quaghebeur leidde tot begin dit jaar het alternatief managementbureau Rockoco. Hij was tevens mede-organisator van de festivals Boomtown, Glimps en Feest in het Park en zowat 12 jaar voorzitter van de Music Managers Federation. Nu is hij consultant management en ondernemen bij Cultuurloket. Vanuit deze functie adviseert en inspireert hij culturele ondernemers.

14 – 17u

Positionering van een cultuurorganisatie in de samenleving: meer dan marketing alleen?

Door: Franky Devos

De marketing van een cultuurhuis is meer dan communicatie voor verkoop van tickets. Het gaat over de positionering van je organisatie ten aanzien van overheden, media, nationale en internationale kunst- en cultuursector, het bedrijfsleven, onderwijs,... Veelal leidt dit ook tot nieuwe vormen van programmeren waarbij de programmator eerder facilitator wordt dan gatekeeper. Wat zijn de maatschappelijke uitdagingen voor het cultuurveld rond positionering en draagvlak? Wat zijn innovatieve methodes om daar een antwoord op te formuleren?

Franky Devos is algemeen coördinator bij kunstencentrum Vooruit in Gent. Hij was voorheen directeur bij kunstencentrum BUDA in Kortrijk, stafmedewerker bij de Brakke Grond in Amsterdam en publiceerde voor Cultuurnet Vlaanderen (nu: Publiq) over cultuurparticipatie van kinderen en jongeren.

Dinsdag 20 november

10u – 13u

Leiderschap en organisatieontwerp

Door: Koen Vandyck

Deze sessie belicht het brede spectrum van (zakelijk) leiderschap in de cultuursector, een functie die heel veel ladingen dekt en verder reikt dan het financieel beleid. Hoe wit moet de witte raaf zijn die elke organisatie graag aan het hoofd heeft? Hoe moet je je organisatie best inrichten of ontwerpen in deze complexe, snel veranderende tijden? Mag je als leider nog sturen, of moet nu alles zelfsturend worden? In deze sessie krijg je een waaier aan ideeën en inzichten aangereikt die jouw blik op organisaties en leiderschap oprekken. Er wordt tijd gemaakt voor dialoog en om in te zoomen op praktijkvoorbeelden.

Koen Vandyck heeft ruim 15 jaar ervaring als zakelijk leider en general manager van cultuurorganisaties in binnen- en buitenland. Die ervaring zet hij sinds 2012 in als coach voor organisaties in verandering (www.koenvandyck.be en www.shiftn.com). Vanuit een integrale visie, gericht op mensen en structuren, begeleidt hij besturen en directies in de ontwikkeling van hun onderneming. Leiderschap, strategie en organisatiedesign zijn weerkerende thema's, maar bovenal is hij gepassioneerd door 'de kunst van faciliteren'.

14u – 17u

Europese subsidiemogelijkheden voor culturele en creatieve organisaties

Door: Gudrun Heymans en Veronique Vennekens

In deze sessie geeft Veronique Vennekens een algemene inleiding tot de Europese subsidieregulering en een overzicht van de diverse Europese programma's waarbij cultuur aan bod kan komen.

Nadien gaat Gudrun Heymans dieper in op het Creative Europe programma, namelijk de meest specifieke en omvattende steunmaatregel voor de culturele en creatieve sectoren.

Veronique Vennekens studeerde geschiedenis en EU-studies aan de Universiteit Gent. Ze liep een half jaar stage bij de Creative Europe Desk Vlaanderen. Vandaag is ze liaison officer bij het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (VLEVA) en expert in Europese financiering en subsidies. Ze volgt het Europese cultuurbeleid op de voet en wijst organisaties en bedrijven de weg naar een succesvol Europees project.

Gudrun Heymans studeerde Kunstgeschiedenis aan de Britse Open University. Sinds 2006 is zij het aanspreekpunt over het Europese cultuurprogramma in Vlaanderen. Met een brede expertise en een ruim Europees netwerk begeleidt zij culturele en creatieve organisaties, op maat, in het tot stand komen van hun internationale samenwerking en Creative Europe subsidieaanvraag.

Woensdag 21 november

10u – 13u

Wegwijs in balans en resultatenrekeningen

Door: Eliane Knuts

In deze sessie worden de beginselen van het boekhouden kort toegelicht. Tevens wordt ingegaan op het analyseren en interpreteren van de balans- en resultatenrekening van een vzw om inzicht te krijgen in de financiële structuur van de vzw. Meer in het bijzonder wordt uiteengezet hoe men de boekhouding als beleidsinstrument kan gebruiken en hoe men kan nagaan of een vzw financieel gezond is. Het is boeiend om aan te tonen hoe cijfers en inhoudelijk management elkaar kunnen versterken. De budgettering en de analytische boekhouding spelen een belangrijke rol als beleidsinstrument. Ten slotte wordt ingegaan op de fiscale regels die van toepassing zijn op de vzw's en de hervorming van verenigingsrecht.

Eliane Knuts studeerde Toegepaste Economische Wetenschappen aan de KU Leuven (accountancy en fiscaliteit). Zij werkte eerst bij een accountantskantoor en ging nadien aan de slag als diensthoofd boekhouding bij Toerisme Vlaanderen. Vandaag is zij werkend vennoot van Andante, een accountantskantoor met heel wat klanten uit de culturele en artistieke sector, zowel vzw's als zelfstandige kunstenaars.

14u – 17u

Duurzaamheid in de cultuursector

Door: Johan Penson

Duurzaamheid is een containerbegrip dat vaak wordt misbruikt. Johan Penson gidst ons door de verschillende begrippen en haalt er uit wat voor de brede socio-culturele sector zinvol kan zijn. Deze sessie houdt het midden tussen een actieve workshop en een academische zitting. We onderzoeken duurzaamheid in al zijn aspecten, trekken het open en bekijken het verder bekijken dan pure ecologie. We onderzoeken tevens de volhoudbaarheid van onze eigen praktijk en leren duurzame reflexen aan. We kijken ook naar een aantal tools en goede praktijken in onze sectoren.

Johan Penson is zelfstandig cultuurwerker geworden na een aantal periodes in dienst te zijn geweest bij grote spelers zoals Concertgebouw, Rosas en Vooruit. Hij deelt nu zijn ervaring en stelt zijn diensten circulair ter beschikking aan diverse organisaties zoals onder meer Needcompany, deSingel, NTGent, Operaballet en diverse overheden. Hij was en is nog steeds betrokken bij vele initiatieven omtrent duurzaamheid.

Donderdag 22 november

10u – 13u

Strategisch management

Door: Bruno Verbergt

De gesubsidieerde kunst- en cultuursector is gewoon om elke vier-vijf jaar, bij de opmaak van een beleidsplan, na te denken over de langere termijn. Maar wat is nu de beste aanpak om aan strategisch cultuurmanagement te doen? Met wie allemaal formuleren we best een strategie? Volstaat een SWOT-analyse, of kunnen cultuurorganisaties ook leren van technieken en modellen uit het algemeen strategisch management, zoals concurrentie-analyse, kernmiddelen-strategieën, blauwe oceaan en andere business model canvassen? En wat wanneer er een crisis is en de koers radicaler moet omgegooid worden?

Bruno Verbergt is operationeel directeur in het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Voordien bouwde hij heel wat ervaring op binnen de stad Antwerpen, waar hij onder andere tien jaar lang bedrijfsdirecteur cultuur, sport, jeugd en onderwijs was, en in het kunstenveld zelf, o.a. als directeur van het dansfestival Klapstuk en van de kunstorganisatie Antwerpen Open. Met de door hem opgerichte coöperatieve vennootschap TouchTime adviseerde en ondersteunde hij culturele organisaties en lokale overheden bij de opmaak en veranderingen van hun strategieën. Aan de Universiteit Antwerpen doceert hij het vak algemeen en strategisch cultuurmanagement.

14u – 17u

Fundraising en sponsoring, of beter: Iedereen friendraiser.

Door: Griet Dobbelaere

Griet Dobbelaere van Emolife brengt ons een praktische inleiding op fundraising en sponsoring. “Fundraising is nooit het doel op zich. Het realiseren van dromen staat bij ons centraal. Daarom spreken we zelf liever over friendraising of relationship fundraising. Centraal staat het opbouwen van een respectvolle langetermijnrelatie tussen een organisatie en haar partners.” In de workshop overlopen we de mogelijke vormen van friendraising, larderen dit met concrete voorbeelden en kaderen dit binnen een breed fundraisingsplan.

Griet Dobbelaere studeerde Toegepaste Communicatie en nadien Sinologie aan de Universiteit van Gent. Zij was fondsenwerver bij het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking en bij 11.11..11. Vervolgens was zij directeur bij de Direct Dialogue Fundraising NV. In 2009 richtte zij samen met Jan Rachels de cvba Emolife Belgium op. Deze cvba is gespecialiseerd in het ontwikkelen van duurzame fundraisingstrategieën. De opbouw of versteviging van een warme community voor elk van hun klanten is telkens de uitdaging.

Vrijdag 23 november

9u30 – 12u30

Vergoeden en vergoed worden in de cultuursector

Door: Jens Van Lathem

Deze sessie bundelt alle fiscale, sociale en zakelijke kwesties omtrent vergoeden en vergoed worden in de brede cultuursector. De finaliteit is een praktisch en visueel schema over alle verschillende vergoedingsmogelijkheden, hun voor- en nadelen.

Er worden onder andere nieuwe evoluties in sociale zekerheidsbijdragen, flexibel werken, zelfstandigheid en inkomsten of vergoedingen in auteurs- en naburige rechten geschetst. Verder behandelt de opleiding enkele mythes over de begrippen “artistieke prestatie” en “kunstenaarsstatuut”. We focussen op eerlijke vergoedingen en de rol van intermediairen. Dit alles met speciale aandacht voor en specifieke voorbeelden uit de cultuursector.

Jens Van Lathem behaalde een Master in de Rechten aan de Universiteit Gent (2015). Na omzwervingen als hoofdredacteur van Indiestyle.be en hoofd communicatie van Festival Dranouter kwam hij terecht bij Cultuurloket. Daar helpt hij individuen en organisaties in de cultuursector met hun zakelijke en juridische vragen. Na de werkuren is hij onder meer actief bij curatorencollectief Of Nooit.

13u30 – 16u

Intellectuele eigendom: meer dan de rechtbank

Door: Tobias Van Royen

Ambieer je een functie als zakelijk leider in de creatieve, kunsten-, socio-culturele of erfgoedsector? Dan zal intellectuele eigendom (IP) allicht een belangrijk en onmisbaar onderdeel uitmaken van je ondernemingsplan en verdienmodel. Intellectuele eigendomsrechten geven je een concurrentieel voordeel en zijn een aanjager voor innovatie. Ze verstevigen je onderhandelingspositie en doen je nadenken over hoe bestaande relaties een nieuwe en creatieve invulling te geven. Je intellectuele eigendom op correcte en georganiseerde wijze benaderen is een onafgebroken taak. Het is een iteratief proces waarbij je als individu of organisatie telkens opnieuw gaat identificeren welke bescherming je creaties en ideeën kunnen genieten of welke toestemming je van anderen nodig hebt. Over dit alles gaan we het tijdens deze sessie uitgebreid hebben. Want de mogelijkheden zijn legio.

Tobias Van Royen studeerde Rechten aan de Universiteit Antwerpen. Nadien besloot hij zich verder te specialiseren in het Fiscaal recht, om uiteindelijk zijn passies en eerder opgedane juridische bagage te combineren in de studierichting Cultuurmanagement, tijdens welke hij een onderzoek voerde naar intellectual property management in de design- en muziekindustrie. Sinds 2013 is hij consulent bij Cultuurloket en staat hij organisaties, kunstenaars en creatieven bij met advies omtrent al hun juridische en zakelijke vragen.

INSCHIJVINGSVOORWAARDEN WINTERSCHOOL 2018

Vooraf inschrijven is noodzakelijk want het aantal deelnemers is beperkt. Je meldt aan via www.cultuurloket.be. Je bent dan voorlopig ingeschreven. Door in te schrijven verbindt men zich ertoe de inschrijvingsvoorwaarden na te leven. Je bent pas definitief ingeschreven na betaling van het inschrijvingsgeld en bevestiging van je inschrijving door Cultuurloket.

Je betaalt via overschrijving op bankrekening BE62 734-0116452-61 van Cultuurloket vzw met vermelding van “Winterschool 2018 en je naam”. Je betaalt binnen de 14 dagen na inschrijving. Bij laattijdige inschrijving (minder dan 3 weken op voorhand) verwachten we de betaling onmiddellijk.

Elke annulering dient schriftelijk te gebeuren.

Tot drie weken voor de aanvang van de opleiding wordt het inschrijvingsgeld terugbetaald, verminderd met 8 euro administratiekosten. In geval van annulering minder dan drie weken voor aanvang van de opleiding, blijft 50% van de prijs van de opleiding verschuldigd aan Cultuurloket. Als de opleiding gestart is, wordt geen inschrijvingsgeld meer terugbetaald.

Cultuurloket behoudt zich het recht voor om de opleiding aan te passen zowel op het vlak van inhoud, locatie en/of data, of de aangekondigde lesgevers te vervangen zonder hiervoor aansprakelijk te kunnen worden gesteld.

Cultuurloket is, behalve de gevallen van burgerlijke aansprakelijkheid, niet verantwoordelijk voor schade (zowel materiële als lichamelijke), veroorzaakt door ongevallen voor, tijdens of na de opleidingsmomenten.

Tijdens de activiteiten kunnen door Cultuurloket foto's worden gemaakt. Deze kunnen worden gebruikt voor publicaties of voor de website en sociale media van Cultuurloket.

Alle betwistingen zullen beslecht worden voor de rechtbanken van Brussel.